

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

Klasa 86 (2).

Izdan 1 februara 1935.

PATENTNI SPIS BR. 11352

Valkenburg Simon, fabrikant, Scherpenzeel, Holandija.

Kajiš za metke, koji je izatkan kao jedan komad.

Prijava od 11 jula 1933.

Važi od 1 juna 1934.

Pronalazak se odnosi na kajiš za metke koji je izatkan kao jedan komad, i kod kojeg se između svaka dva prostora za metkove nalazi po jedan međudeo.

Poznati kajiševi za metkove za mitraljeze se sastoje iz dve naročite tkanine trake, koje su, radi obrazovanja prostora, odnosno ležišta za metke, međusobno u jednakim razmacima spojene pomoću zavikavaka. Inače su kajiševi ove vrste izvedeni potpuno ravno.

Takođe je već predlagano, da se dve tkanine trake u jednakim razmacima na razboju pomoću prišivanja međusobno vežu u jednu tkaninu, čije su obe ivice snabdevene ulkanim spoljnim vrvicama, i čiji su prostori za metke na strani zrna kupašto suženi.

Pronalasku je cilj da se izvede kajiš za metkove, koji se sastoji iz složene tkanine, koji ima bolje prostore odnosno ležišta za metke, koji metke pri uvođenju u mitraljez drži nepomično u pravom položaju i koji daje manje povoda za zastoje kod mitraljeza.

Po pronalasku je u tom cilju s jedne strane prelaz međudelova, postojećih između dva susedna prostora za metke, tako ulkan u zidove ležišta za metke pomoću ukrštajućih se lančanih niti, da unutrašnji oblik prostora (ležišta) za metak celom svojom dužinom odgovara spoljnjem obliku metka, dok s druge strane svagda jedan deo lančanih niti prelazi od jedne strane tkanine na drugu stranu.

Usled ove kombinacije biva dobiven kajš za metke, koji polpuno odgovara gore pomenutim zahtevima.

Prvenstveno kajš za metke biva po pronalasku tako tkan, da strana koja je okrenuta čauri biva obrazovana iz čeliru grupe, svaka po 36 lančanih niti i strana na kojoj se nalazi zrno biva obrazovana iz šest grupa svaka po 32 lančane niti, pri čemu su ovih deset grupa doble svaka po jedan prednapon od približno 8 kgr. po grupi. Celina može biti izvedena kao šuplja tkanina pomoću dve grupe prečnih niti, ukupno na primer 64 na jednu dužinu šare. Veoma podešeno vezivanje kod jednog takvog kajša jeste četvoravezno telo.

U odnosu na priložene šemaličke nacrte pronalask je bliže objašnjen na jednom primeru izvodjena. Sl. 1 pokazuje izgled jednog dela kajša po pronalasku u prirodnoj veličini sa jednim odeljkom za metak u otvorenom stanju. Sl. 2 pokazuje isti kajš u izgledu sa strane za uvođenje metka. Sl. 3 do 8 pokazuju podužne preseke u uvećanoj razmeri paralelno sa pravcem niti. Svaki presek pokazuje po jedan medjudeo 2, na čijim se obema stranama nalazi po jedna polovina odeljka 1; takav deo potpuno odgovara razbojnoj šari koja se ponavlja. Parovi 4, 4 lančanih niti se pružaju na istoj strani (kao kod dvojne tkanine), dok se susedni parovi lančanih niti 5, 5 ukrštaju kod 3 (kao u promeni robe). Ova se ukrštanja pome-

raju prema toku profila melka, pri čemu je ukrštanje prema sl. 3 uzeto u blizini sredine kajša preko strane melka a ona ukrštanja prema slikama 4 — 8 svaki put bliže ka ivici strane metka.

Strana metka je u sl. 1 levo od sredine, i brojevi 48, 96, 144 i 336 osnačuju granice četvoroveznog tela, računato od O — linije desno u sl. 1 i daju broj lančanih niti. Strana metka sadrži više lančanih niti no strana čaure, t. j. lančana zbijenosť je na strani metka veća no na strani čaure, što je opet moguće usled naročitog sastava tkanine prema slikama 3 — 8; novi kajš je takodje produkat Jaquard — ovog razboja.

Strana čaure je složena iz četiri grupe od po 36 lančanih niti, dok je strana metka složena iz 6 grupa od po 32 lančane niti. Ovih 10 grupa bivaju za vreme tkanja opterećene prethodnim naprezanjem od približno 8 kgr po grupi. Broj poprečnih niti iznosi 64 po jednoj šari.

Nagibi uskrsnica 4 su različiti, usled čega metci bivaju još jače obuhvatani no pri jednolikom nagibu, tako, da metci bivaju veoma čvrsto držani.

Novi kajš drži metke veoma čvrsto preko cele dužine, bez potrebe naročitih podužnih grbina ili rebara. Ma da kajš na obema pljosnatim stranama pokazuje potpuno glatku površinu tela i osim toga je veoma gibak, metci bivaju održavani tačno u ispravnom položaju i može i sa starijim mitraljezima bili postignuta značna brzina vatre. Takodje po višestrukoj upotrebi kajš po pronalasku zadržava svoje dobre osobine, što treba polpisati veoma dobrom

sastavu kajša na prelaznim mestima od prostora (odeljaka) za metke ka međudelovima.

Patentni zahtevi:

1) Iz jednog komada izatkani kajš za metke za mitraljeze, kod kojeg je između svaka dva susedna prostora za metke predviđen po jedan tkani međudeo i kod kojeg mesto, na kojem odeljak za metak prelazi u međudeo, biva obrazovano iz ukrštajućih se lančanih niti, naznačen time, što se parovi ukrštajućih se lančanih niti nalaze naizmjenično sa parovima lančanih niti, koje ostaju na jednoj strani kajševe tkanine, a ukrštanja su na strani zrna kod kajša tako uzajamno pomereni, da odeljak za metak biva sužavan prema profilu metka, pri čemu je postavljanje lančanih niti na strani zrna gušće, no na strani čaure.

2) Kajš za metke po zahtevu 1, naznačen time, što se ukrštanja različitih lančanih niti na strani zrna menjaju strmo, t. j. direktno idući ka drugoj strani između dva susedna para poprečnih niti, do slabo, t.j. prvo idući ka sredini tkanine preko gornje poprečne niti na jednoj strani, a zatim preko dalje nalazeće se donje poprečne niti idući od sredine ka drugoj strani.

3) Kajš za metkove po zahtevu 2. naznačen time, što su bar na strani zrna predviđene lančane niti, od kojih je svaka sa više ukrštanja u odnosu na prelaz od odeljka za metke na međudeo.

Fig. 1.

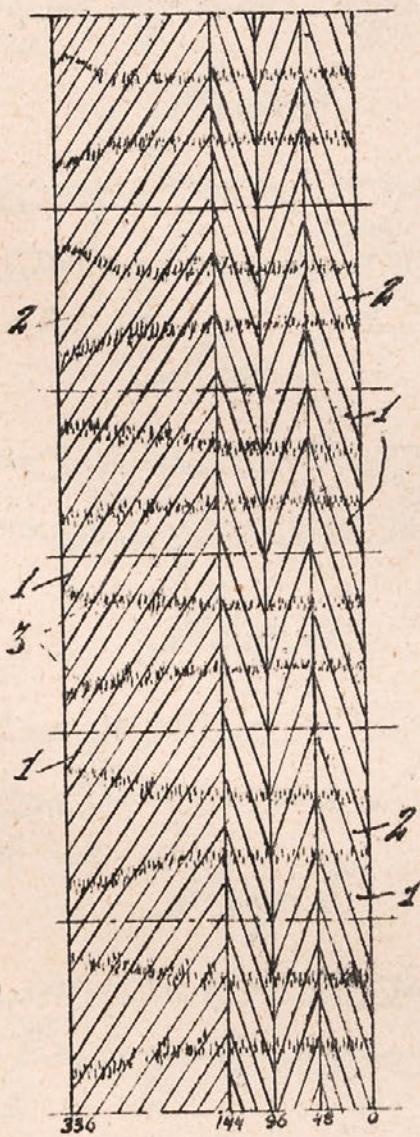
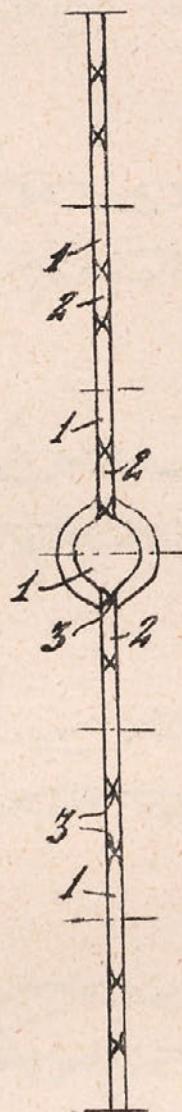

Fig. 2.

Scanned by
A. S. C.

Fig. 3.

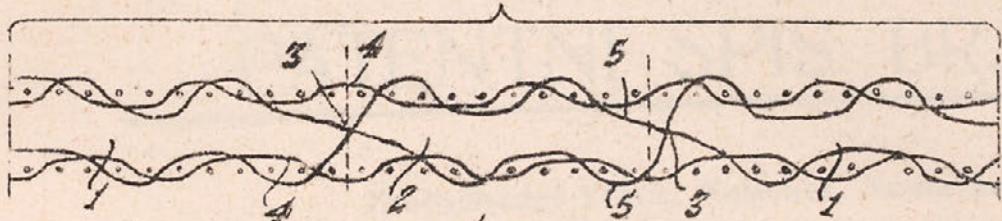

Fig. 4.

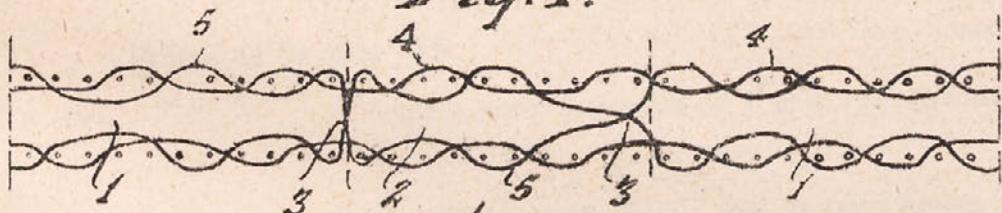

Fig. 5.

Fig. 6.

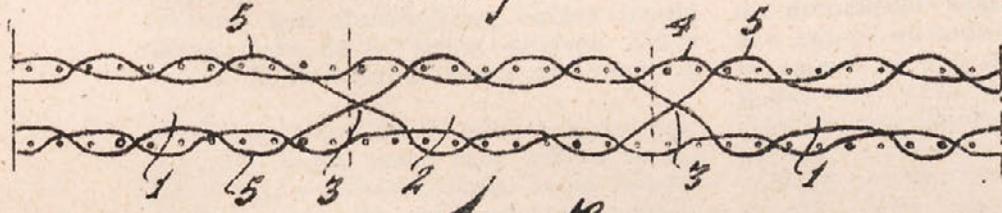

Fig. 7.

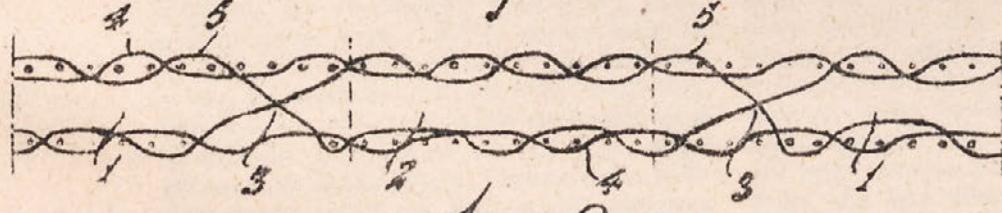

Fig. 8.

